

A Kúria a dr. Jária Gábor Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Járai Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Fekete János József ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r., IV.r. és V.r. alperesek ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt a Kaposvári Törvényszéknél 19.P.20.575/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.012/2014/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az I-IV.r. alperesek részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-IV.r. alpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül egyetemlegesen a felperesnek 100.000 (egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá felhívásra az államnak 1.209.700 (egymillió-kétszázkilencezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a jelen per I.r. alperesével, mint kezessel szemben 12.097.343 forint vételártartozás, a Ptk. 301/A. §-a szerinti kamatai, valamint 300.000 forint eljárási díj és 351.825 forint ügyvédi díj vonatkozásában fizetési meghagyás kibocsátását kérte. A fizetési meghagyás ellentmondás hiányában 2011. szeptember 27. napján jogerőre emelkedett. Az I.r. alperes nem teljesített, így a felperes végrehajtási lap kiállítását kérte, a végrehajtást az eljáró közjegyző 2011. november 4. napján elrendelte, az folyamatban van.

Az I.r. alperes tulajdonában állott a b-i helyrajzi számú, természetben B., K. L. u. 49. szám alatti, az V.r. alperes javára bejegyzett jelzálogjoggal terhelt lakóház, az s-i helyrajzi számú, természetben S., T. M. u. 6. szám alatti lakóház, udvar, 3

gazdasági épület és a s-i helyrajzi számú, természetben S., T. M. u. 7. szám alatti udvar és gazdasági épület megnevezésű ingatlan. Az I.r. alperes mindhárom ingatlanát elajándékozta gyermekeinek, a II. és III.r. alpereseknek, egyidejűleg a szerződő felek az I.r. alperes és házastársa, a IV.r. alperes javára holtig tartó haszonélvezeti jogot alapítottak. A tulajdonjog-változás 2012. február 27-i hatállyal az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzést nyert.

Az I.r. alperes ellen folyamatban lévő 17.000.000 forintot meghaladó ügyértékű végrehajtási eljárás során a végrehajtó csupán egy 1999. évjáratú Zetor típusú lassú járművet tudott lefoglalni, melynek becsértékét 2.200.000 forintban állapította meg. A munkabérre kiadott letiltás eredményre nem vezetett.

A felperes keresetében az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 203. §-ára alapítottan az alperesek által kötött szerződések fedezetelvonó jellegét állította és azok vele szemben való hatálytalanságának megállapítását kérte azzal, hogy az alperesek túrják a követelésének az ingatlanokból történő kielégítését. Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I.r. alperes és a II. és III.r. alperesek között a balatonlelle 4683. helyrajzi számú, a s-i . és . helyrajzi számú ingatlanokra kötött ajándékozási szerződés a felperes irányában hatálytalan és a bíróság a II-III-IV. és V.r. alpereseket annak túrására kötelezte, hogy a felperes a dr. S.J. közjegyző előtt 52021/Ü/31.322/2011. számú jogerős fizetési meghagyás alapján érvényesített 12.097.343 forint tőke és járulékai követelését kielégítse a fent említett ingatlanokból, az V.r. alperes javára a b-i . helyrajzi számú ingatlanra bejegyzett jelzálogjog sérelme nélkül.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 203. § (1) és (2) bekezdésére alapítottan megállapította, hogy az I.r. alperes a végrehajtási eljárás megindítását követően ingyenesen idegenítette el a perben érintett ingatlanokat közeli hozzátartozói számára, így a tartozása fedezetéül szolgáló vagyona nem maradt, a lefoglalt lassú jármű esetleges értékesítésével a felperesi követelés csak kisebb részben elégíthető ki. Utalt arra, hogy a törvényi vélelemmel szemben, miszerint nem rosszhiszeműen, nem a tartozás fedezetének elvonása érdekében kötötték meg a szerződést, a bizonyítás az I-IV.r. alpereseket terhelte volna, de ez nem vezetett eredményre.

Az elsőfokú ítélet ellen az I-IV.r. alperesek terjesztettek elő fellebbezést. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében helybenhagyta. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadta és helytálló volt

az elsőfokú bíróság érdemi jogi következtetése is.

A másodfokú ítélet szerint a perbeli esetben nem volt vitás, hogy a II., III. és IV.r. alperesekre nézve a perbeli szerződésekből ingyenes előny származott, hiszen a felek ajándékozási szerződést kötöttek. Ingyenesség esetén a Ptk. 203. §-ának (2) bekezdésének rendelkezése alapján a szerződés fedezetelvonó jellegét vélelmezni kell. A fedezetelvonó jelleg megállapításához szükséges egyéb feltételek is fennálltak az ügyben, az I.r. alperest ugyanis jogerős fizetési meghagyás marasztalta 12.097.343 forint tőke és járulékai megfizetésére, a követelés pedig az ajándékozási szerződések megkötése időpontjában már fennállott. Figyelemmel ezekre a körülményekre a másodfokú bíróság álláspontja szerint az adott ügyben a szerződést kötő felek jó vagy rosszhiszeműségét a bíróságnak már nem is kellett vizsgálnia.

A jogerős ítélet ellen az I-IV.r. alperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet. Ebben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérték. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő, mert tévesen alkalmazta a Ptk. 203. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat. Az I.r. alperes abban a tudatban volt, hogy a cége tartozik a felperesnek, a maga személyében a követelés megfizetésére kötelezettséget nem vállalt. Az I.r. alperes nem is szerzett tudomást arról, hogy a közjegyzői fizetési meghagyás jogerőre emelkedett. Megtévesztéssel íratták alá vele a készfizető kezességi nyilatkozatot. Miután az I.r. alperes nem tudott arról, hogy a felperes a követelését vele szemben is érvényesítette, az ajándékozási szerződés megkötésének időpontjában mind ő, mind pedig a gyermekei jóhiszeműek voltak, abban az időszakban a felperes követelése még nem állott fenn. Kifejezetten az I.r. alperes egészségügyi állapota volt az oka annak, hogy a gazdaság vitelét átadta a fiainak. Az alperesek tehát nem a fedezetelvonás érdekében kötöttek egymással szerződést.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény 2. §-a szerint a közjegyző eljárása a fizetési meghagyás kibocsátása során, mint polgári nemperes eljárás a bíróság eljárásával azonos hatályú. A jogerős fizetési meghagyás a jogerős ítélettel azonos hatályú. A jelen perben tehát már nem vizsgálható, hogy az I.r. alperes készfizető kezességvállalása milyen körülmények között történt, ennek vizsgálatát a bíróság akkor végezte volna el az I.r. alperes kérelmére, ha az I.r. alperes a fizetési meghagyással szemben ellentmondással él. A felülvizsgálati kérelemben az I.r.

alperes alaptalanul hivatkozik arra, hogy a fizetési meghagyásról nem volt tudomása. Az említett 2009. évi L. törvény pontosan szabályozza a fizetési meghagyás kézbesítésére vonatkozó rendelkezéseket, amelyek biztosítják, hogy a kötelezettek az ellenük benyújtott fizetési meghagyásról tudomást szerezhessenek. A kézbesítési vélelem megdöntésének jogintézménye az I.r. alperes rendelkezésére állt volna a végrehajtási eljárás során is (Pp. 99/B.§), ezzel a peradatok szerint az I.r. alperes nem élt.

Az nem vitatott, hogy a fizetési meghagyás ellentmondás hiányában 2011. szeptember 27. napján jogerőre emelkedett, a felperes követelése tehát bírósági úton kikényszeríthetővé vált. A fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011. (VI.15.) PK vélemény 3. pontja szerint a fedezetelvonó jelleg megállapításához első feltételként az szükséges, hogy a felperes követelése akkor, amikor a kötelezett a vagyonáról másokkal szerződést köt, az igény állapotában legyen. Figyelemmel arra, hogy az I.r. alperes az ingatlanait a kezességvállalását követően ruházta át, számítania kellett arra, hogy abban az esetben, ha a cége nem teljesít, a felperes a követelést vele szemben fogja érvényesíteni.

Az eljáró bíróságok jogszerűen állapították meg azt, hogy a fedezetelvonás egyéb jogi feltételei is fennállnak az ügyben. Az I.r. alperes a közeli hozzátartozóival kötött szerződést, ez a szerződés ingyenes volt. A Ptk. 203. § (2) bekezdése értelmében ingyenesség esetén a fedezetelvonó jellegre vonatkozóan törvényi vélelem áll fenn. A törvényi vélelem megdöntésére a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperesek lettek volna kötelesek, ez azonban a perben nem történt meg. A már említett PK vélemény 5. pontja értelmében a szerződés ingyenességének a ténye az egyéb törvényi feltételek fennállása esetében önmagában alapul szolgál a fedezetelvonó jelleg és ebből következően a szerződés relatív hatálytalanságának megállapításához. A szerző fél jó- vagy rosszhiszeműségének ilyen esetben nincs jelentősége.

A kifejtettek alapján a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Kúria az I-IV.r. alpereseket egyetemlegesen kötelezte, hogy fizessék meg a felperesnek a felülvizsgálati eljárással felmerült költségeit. Ennek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján, az ügyvédi munkával arányban állóan határozta meg.

Az I.r. alperes illetékfeljegyzési jogban részesült, az alperesek

pervesztességére tekintettel az I-IV. alperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni az illetékekről szóló 1993. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. §-a alapján külön felhívásra az államnak a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Budapest, 2014. április 14.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. előadó bíró, dr. Imre Zita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző